

Film – een glasraam

Verkondiging anders

Maandag 26 september gaan wij in onze federatie met een film aan de slag. We bekijken in de pastorie van de H.-Magdalenaparochie een speelfilm uit de reeks “Decaloog” of “Tien Geboden”. We doen dat met elke film twee keer: de eerste keer 's middags om twee uur, een tweede keer dezelfde film om acht uur 's avonds. Zo krijgt iedereen de kans om een aloud gegeven, de Tien Geboden, op een frisse manier te herontdekken. We praten hierover met Koen Dekorte van het project YOT in de Magdalenakerk en met priester Patrick Perquy, die in retraites, ook voor religieuzen, dikwijls met films werkt.

Patrick Perquy - De speelfilm heeft het grote voordeel dat hij ons helpt om met gewone woorden, in de taal van elke dag, over diepere dingen te praten. Als men tijdens een bezinning een gespreksgroep organiseert, gebruikt iedereen, omdat het nu eenmaal retraite is, de bekende woorden uit preken en gebeden en geestelijke lezing. Ik laat daarom een speelfilm bekijken, natuurlijk niet de eerste de beste, het gaat om dieper gravende films. De daarop volgende filmbespreking noopt ons ertoe om het verhaal en de personages te noemen en te vertellen met de woordenschat van het dagelijkse leven. Zo openbaart zich letterlijk op een verrassende manier datgene waarom het eigenlijk gaat in ons leven, ik kan ook zeggen: openbaart zich Diegene, met een hoofdletter, in wie wij geloven.

Koen Dekorte - Glasramen dienden vroeger om mensen in te wijden in het geloof. Op vandaag is het filmbeeld waarschijnlijk een van de krachtigste spirituele toegangen.

De tien films gaan over de Tien Geboden. Hoe?

Koen Dekorte – Het zijn films met 'n verhaal, echte speelfilms. Er is geen uiteenzetting. De kijkers gaan 'n spannend verhaal meemaken, met interessante karakters, gespeeld door uitstekende acteurs, niet zonder humor. En de kwaliteit van de beelden is uitzonderlijk mooi. Een praktisch voordeel is dat elke film uit de tiendelige reeks “Decaloog” maar één uur duurt, de helft van een normale speelfilm. Dat biedt ons de gelegenheid om de film kort in te leiden, en voornamelijk na de film - en daar leggen we grote nadruk op – te bespreken.

Wie is Kieslowski, de maker van de films?

Koen Dekorte - Kieslowski komt uit het katholieke Polen. Al is hij geen pilaarbijter, toch maakt hij soms een verwijzing naar paus Johannes Paulus II. Maar hij heeft die films niet in opdracht van wie dan ook gemaakt.

De tien afleveringen van de Decaloog, ook afzonderlijk te bekijken, spelen in en rond de grote woonblokken in de grauwe banlieue van de hoofdstad Warschau, waar hij telkens inzoomt op één situatie: een gezin, een alleenstaande. De religieuze verbeelding gebeurt niet door mensen die zitten te bidden, het gaat om het spirituele in het concrete leven.

Patrick Perquy - Kieslowski komt eigenlijk uit de wereld van de filmdocumentaire. Tot op het moment waar hij zei: wat ik nu wil draaien is te intiem, dat wil ik niet als documentaire toekijker, als voyeur, filmen, nu moet ik de overstap maken naar de speelfilm, waar bijvoorbeeld de situatie

van overspel gespeeld wordt. Hij bereidde ook nog een filmreeks voor over hemel, hel en vagevuur, maar hij is in 1996 te vroeg gestorven, nog geen 55.

De Tien Geboden zijn geen "katholieke" aangelegenheid?

Patrick Perquy - Nee, ze vormen de basis van de algemeen erkende Rechten van de Mens.

Waarom beginnen we niet met de film over het Eerste Gebod?

Patrick Perquy - Omdat dat de laatste is die hij gemaakt heeft, Decaloog 1 over de Godsproblematiek. We tonen de films in de volgorde waarin Kieslowski ze heeft gemaakt. We beginnen met vijf, dan zes, dan drie en in december volgt vier. De data voor volgend jaar liggen nog niet vast.

We bieden een "leerhuis" aan en dan nog met film. Dat is twee keer nieuw?

Koen Dekorte – Hoe leren mensen? Door bepaalde ervaringen op te doen. In het leerhuis komen drie elementen samen: ten eerste een vreemd iets zoals een bijbeltekst of een film, ten tweede het persoonlijk levensverhaal van de aanwezigen, ten derde de samenleving waarin we vandaag leven. Die drie worden samengebracht. Het mooie van het werken met film – ik merk dat ook in het onderwijs – is dat iedereen een inbreng heeft. Want iedereen kan vanuit z'n eigen leven en ervaring dingen zien en die op de bijeenkomst als een geschenk geven aan de anderen. En dan merk je dat het niet afhangt van: hoe intelligent ben ik? Hoeveel kennis heb ik? .

Waarom kunnen we dat niet doen met 'n aflevering van een Vlaams tv-feuilleton als Familie?

Koen Dekorte - Dat werkt wel tot op zekere hoogte. Dat is ook het succes ervan, dankzij de directe herkenning door de tv-kijker thuis. Als ik met m'n vrouw naar Desperate Housewives kijk, dan herkennen we situaties die ook bij ons voorkomen. Maar dan ontbreekt de persoon die zegt: goed, we gaan daar nu even in gesprek over. Zo kijk je thuis niet naar televisie. Een ander aspect is natuurlijk de kracht zelf van het kunstwerk. Ik ben er zeker van dat bepaalde beelden uit de Decaloog veel mensen heel lang bij zullen blijven. Dat is de kracht van de film. In een tv-soap is dat niet zo; daar is het beeld op zich niet zo aansprekend.

Geert Delbeke